

Перспективним методом використання Купруму для живих організмів є використання його органічно-мінеральних комплексів. Однією з функцій Купруму, як і інших мікроелементів в рослинах і організмі тварин є транспортування амінокислот та участь у синтезі білків. Причому, Купрум не тільки виконує транспортну функцію для, але входить до складу білків та ферментів. Вивчення його концентрації в м'язовій та кістковій тканині може бути важливим показником депонуючої здатності Купруму за дії целюлаз.

Метою наших досліджень було вивчення характеру дії целюлаз, одержаних зі штаму *Aspergillus terreus*, який культивували на поживному середовищі із різними джерелами і рівнями Купруму в складі комбікормів курчат-бройлерів, на вміст мікроелементів в тканинах птиці.

Результати досліджень. Включення целюлази одержаної за удосконаленої біотехнології до комбікормів птиці II дослідної групи призводило до підвищення вмісту Купруму у стегових кістках курчат-бройлерів на 5,1%, проте різниця носила лише характер тенденції. Найвищий вміст Купруму був у стеговій та грудній м'язовій тканині у курчат II дослідної групи, показник був більшим, ніж у контролі відповідно на 18,4 % та 10,7 %, але різниця була на рівні тенденції. Поясненням тенденції підвищення трансформації Купруму із комбікорму в організм птиці може бути те, що целюлаза, гідролізуючи клітинні оболонки, підвищує засвоюваність вмістимого цитоплазми у тому числі і Купруму.

Крім того, нами встановлено рівень Цинку як в м'язовій так і в кістковій тканинах птиці. Дослідженнями було встановлено, що вміст Цинку у грудних м'язах за дії добавок целюлозолітичного ферменту до раціонів курчат-бройлерів дослідних груп був вищим, ніж у контролі і становив 40,3 – 45,4 мг/кг сухої речовини. Експериментально доведено, що за дії целюлази у птиці II дослідної групи виникає тенденція щодо накопичення Цинку у стегових кістках, показник перевершував результати контролю на 10,1%.

Таким чином, включення целюлаз до складу раціонів курчат-бройлерів впливає на акумулювання Купруму у кістковій та м'язовій тканинах. Встановлено, що у II дослідній групі за дії целюлази виникає тенденція щодо накопичення Купруму в стегових кістках та в грудних і стегових м'язах. Крім того експериментально було доведено, що введення до раціонів птиці дослідних груп ферменту удосконаленої біотехнології супроводжується зростанням вмісту Цинку організмі курчат, проте різниця була не вірогідною.

УДК 636.2.083

БОРЩ О.В., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СТВОРЕННЯ ВИРОБНИЧОГО (НАЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО) МОДУЛЯ МОЛОЧНОЇ ФЕРМИ НА 400 КОРІВ (Інвестиційний проект)

Проект спрямований на створення модульної ферми з виробництва високоякісного молока на 400 корів, де будуть реалізовані сільськогосподарський потенціал України та світовий досвід.

Призначення ферми – високорентабельне виробництво високоякісного молока, навчання студентів, тренінг фахівців та перепідготовка кадрів, вирощування і продаж високоякісного племінного матеріалу.

Проект комплексно вирішує питання не тільки будівництва об'єктів, монтажу обладнання, застосування техніки, але і охоплює питання кормо виробництва і годівлі, селекційно-племінної роботи й управління стадом, відтворення й вирощування ремонтного молодняку, маркетингу, ветеринарного забезпечення, навчання і тренінгу обслуговуючого персоналу та ін.

Проект передбачає будівництво нових об'єктів (корівника на 360 станкомісць та доїльного залу), реконструкцію будівель та оснащення новою технікою і обладнанням на діючій фермі ННДЦ БНАУ.

За проектом надій від 1 корови буде становити 9000 кг в рік. Утримання тварин безприв'язне: корів – боксове, ремонтного молодняку – на змінній підстилці. Доїння - на автоматизованій установці «Ялинка 2x12. Годівля ' цілорічна однотипна повнораціонними кормо сумішами з кормового стола. Прибирання гною – скрепером і бульдозером.

Вартість проекту – 16 310 тис. грн. Строк окупності (за цінами 2012 року) – три роки.

УДК 636.22/28.082

БУШТРУК М.В., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОЦІНКА ПЛІДНИКІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ СПЕРМО-ПРОДУКТИВНОСТІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СЕЗОНУ ВЗЯТТЯ СПЕРМИ ТА ВІД РОКУ ВИКОРИСТАННЯ

Головною ознакою відтворювальної здатності бугая вважають його спермопродуктивність. Тому спермопродуктивність бугаїв є одним із важливих показників їх оцінки.

Важливе наукове і практичне значення має вивчення закономірностей мінливості спермо продуктивності бугаїв, зумовленої паратиповими факторами. Серед них найбільш впливовими є рівень годівлі, щорічна забезпеченість тварин кормами, збалансованість раціонів поживними, мінеральними речовинами та вітамінами, а також кліматичні умови на протязі року, наявність моціону та інші. Дослідження показують, що одні і ті ж плідники мають вірогідну різницю між показниками спермопродуктивності, за виключенням об'єму еякуляту, у різні періоди року. Так, бугаї різного походження мають кращі показники концентрації, числа сперміїв в еякуляті та їх активності у весняно-літній період.

Таку особливість можна пояснити кращою збалансованістю раціонів забезпечення вітамінами в літній період, покращення фізіологічного стану організму під впливом інсоляції та природної активізації статевої функції тварин у весняний період. Тому оцінку генетичного потенціалу бугаїв при повноцінній годівлі можна проводити за показниками спермопродуктивності у весняно-літній період. Якщо в межах року відбуваються певні зміни впливу паратипових факторів на спермо продуктивність бугаїв, то з року в рік вони можуть повторюватися, звичайно, при

відсутності природних катаклізмів та стабільної технології утримання і експлуатації плідників. З метою вивчення впливу цих факторів ми визначали середні показники спермопродуктивності одновікових (18 міс.) бугаїв на протязі періоду з 2000 до 2010 року.

Так, на протязі декількох років спермопродуктивність бугаїв характеризується відносною стабільністю. Аналіз даних показників спермо продуктивності у бугаїв різних генотипів, на протязі значного періоду показав, що між показниками об'єму еякуляту, концентрації, числом спермій в еякуляті та їх активності в різні роки не встановлено вірогідної різниці. Це побічно свідчить про застосування на протязі терміну використання стабільної системи їх годівлі, утримання та експлуатації.

Аналіз раціонів бугаїв показав, що їх годують згідно деталізованих норм. Норми годівлі визначається з урахуванням живої маси, віку, інтенсивності взяття сперми. Отже, оцінку і добір бугаїв за показниками спермо продуктивності можна проводити без урахування періоду їх використання.

УДК 636.22/28.082

ГРИШКО В.А., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ ДЕЗИНФЕКЦІЇ

Важливою проблемою при виробництві сільськогосподарської продукції є збереження поголів'я тварин і птиці, тому для захисту їх здоров'я і життя важливо проводити санітарно-гігієнічний моніторинг всіх технологічних процесів виробництва.

Відомо, що основною причиною виникнення шлунково-кишкових захворювань у поросят в ранній постнатальний період є потрапляння збудника в організм, особливо це стосується поросят в яких знижена природня резистентність організму. Для забезпечення санітарно-гігієнічного стану приміщень в кожній технологічній карті вирощування свиней, незалежно від технології, передбачено такий технологічний прийом як дезинфекція. Але, в ряді випадків, навіть після проведення дезинфекції приміщень, у господарствах спостерігаються випадки шлунково-кишкових захворювань як дорослого поголів'я свиней так і молодняку. Причиною цього може бути як занесення збудника ззовні (при купівлі племінних тварин і не належно проведених карантинних заходах), так і при неякісно проведеній дезинфекції (неналежно очищених поверхнях від органічних решток, залишки корму, калові маси), а також при неправильному підборі дезінфікуючого засобу.

Основною причиною неякісної дезинфекції, на нашу думку є те, що при підборі дезінфікуючого засобу спеціалісти і технологи в першу чергу орієнтуються на біологічний спектр дії препаратів (найбільшу кількість мікрофлори, грибів та гельмінтів) які вони знищують і вартість дезінфектанта, а не враховують при цьому температурний режим при якому найкраще проявляється дезінфікуючої ефект діючої речовини препарату вибраного для дезінфекції. Найчастіше при дезінфекції свинарських приміщень в господарствах України використовуються препарати що мають в своєму складі три групи діючих речовин. Це органічні кислоти (мурашина та оцтова), альдегіди (формальдегід та глутаровий альдегід) та окиснювачі (перекис